



HÄNSYNSKARTA

Områden med särskild hänsyn eller av riksintresse

Det finns några särskilda hänsyn som varit underlag i planeringsförutsättningarna i översiktsplanen. De redovisas i detta kapitel, som man vid en aktuell exploatering måste ta hänsyn till.

Översvämningsrisk

Årydsjön och vattendraget ner mot Tegnabysjön vid 100-års regn

På grund av det väder som vi ser idag, med riklig nederbörd eller snabb avsmältning, kan vattennivån höjas väsentligt i våra sjöar och vattendrag. Eftersom bebyggelsen står under många hundra år gäller det att hålla god marginal.

Eftersom Åryd ligger i anslutning till Årydsjön ska man ta hänsyn till detta när man planerar. Bebyggelsen ska inte lokaliseras inom områden som hotas av framtida 100-årsregn, vilket innebär den maximala regnmängd som beräknas falla en gång på 100 år. I Årydsjön beräknas nivån kunna uppnå 168 meter över havet, vilket är 27 centimeter över dämningens gränser. Skulle man trots allt vilja prova bebyggelse inom områdena ska en särskild utredning göras.

Riktlinjer:

- Bebyggelse bör inte lokaliseras inom områden som hotas av framtida 100-års regn.
- Om bebyggelse ändå ska prövas i dessa områden, ska en särskild utredning göras.



Kulturmiljö

Kommunens kulturmiljöprogram beskriver s.k. karaktärsområden, vilket är områden som innehåller kulturlämningar. Så som intressant bebyggelse eller särskilt värdefulla områden, som bör bevaras. I programmet beskrivs bebyggelsens egenart samt riktlinjer för att bevara denna.

Åryds gamla bruksområde

I början av 1500-talet ägdes Åryd av en skattebonde och blev omkring 1570 säteri. Med sina tillgångar till järnmalm i sjöar och myrar, och tillgången till vattenkraft och skogen runt omkring var Åryd ett bra ställe för ett järnbruk. I mitten av 1600-talet grundades Åryds

järnbruk av holländaren Arnold De Rees. Bruket hade sin storhetsperiod under senare hälften av 1700-talet och första hälften av 1800-talet. Tillverkningen upphörde vid slutet av 1880-talet. På 1900-talet togs produktionen upp igen, då man började tillverka spånskivor. Kring masugnen grupperades en mängd byggnader, t.ex. smedjor och bostäder. De röda stugorna utmed Masungsvägen är rester av denna bebyggelse, dock är ingen äldre än 150 år. Masugnen har vid upprepade tillfällen ny- och ombyggts. Den östra ugnen så sent som 1850-talet och den västra s.k. rostugnen nybyggdes 1873.

Herrgården uppfördes 1825-29 av Johan Lorenz Aschan. Trots att några byggnader har rivits ger Åryd en god bild av brukssamhällets uppbyggnad under järnhanterings glansperiod. År 1997 blev Åryds bruk byggnadsminne. Området är utpekade i kulturmiljö- och kulturminnesprogrammet, som påpekar att området kan kompletteras med enstaka hus i form med landskapet och dess befintliga bebyggelse

Riktlinjer:

- All bebyggelse ska ske enligt kulturminnes- och kulturmiljöprogrammet, som bl.a. anser att en eventuell exploatering bör ta hänsyn till områdets karaktär.



Radon

Åryd har två områden i väst som är utpekade som högriskområde för radon.

Riktlinje:

- Bebyggelsen ska byggas radonskyddat.

Skyddsområde vattentäkt

Norr om Åryds samhälle ligger Åryds vattentäkt som producerar dricksvatten till Åryd.

Eftersom detta är ett grundvattenverk är kvalitén hög redan när vattnet tas in i vattenverket och kräver därför inte samma avancerade reningsprocess som ett ytvatten gör.

Riktlinje:

- Verksamheter som kan påverka vattentäkten negativt får inte förekomma.

Riksintresse för kommunikation – Kust-till-kustbanan

Ett riksintresse är ett område, plats eller enstaka objekt som är skyddande och anses som viktiga ur en nationell synvinkel. Det är kommunens ansvar att i sin översiktsplan redovisa hur riksintressena ska skyddas.

Kust till kustbanan är av regional betydelse. Mötesspår byggs söder om samhället för att öka trafiken på kust-till-kustbanan som går mellan Göteborg-Kalmar/Karlskrona.

Riktlinjer:

-Möjliggöra för en ny station för framtidens resande.